

**Smernice o obravnavi izpostavljenosti
tržnemu tveganju in izpostavljenosti
tveganju nasprotne stranke v standardni
formuli**

Uvod

- 1.1. Organ EIOPA v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1094/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (v nadaljnjem besedilu: uredba o EIOPA)¹ pripravlja Smernice o obravnavi izpostavljenosti tržnemu tveganju in izpostavljenosti tveganju nasprotne stranke v standardni formuli.
- 1.2. Te smernice se nanašajo na člena 104 in 105 Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (v nadaljnjem besedilu: direktiva Solventnost II)² ter na člene 164–202 izvedbenih ukrepov³.
- 1.3. Te smernice so namenjene nadzornim organom v skladu z direktivo Solventnost II.
- 1.4. Namen teh smernic je spodbujati zblíževanje praks v državah članicah in podpirati podjetja pri uporabi modulov tržnega tveganja in tveganja neplačila nasprotne stranke v standardni formuli.
- 1.5. V teh smernicah se uporablja naslednja opredelitev pojma:
  - „kratka pozicija lastniških vrednostnih papirjev“ pomeni kratko pozicijo, povezano z lastniškim kapitalom iz prodaje na kratko v smislu odstavka 1(b) člena 2 Uredbe (EU) št. 236/2012.
- 1.6. Če izraz ni opredeljen v teh smernicah, velja njegova opredelitev iz pravnih aktov, navedenih v uvodu.
- 1.7. Te smernice se začnejo uporabljati 1. aprila 2015.

Smernica 1 – Zaslúžki zaposlencev

- 1.8. Kadar so prepoznane obveznosti za zaslúžke zaposlencev v skladu s poglavjem II izvedbenih ukrepov, bi jih morala podjetja upoštevati pri izračunu kapitalskih zahtev za modula tveganja neplačila nasprotne stranke in tržnega tveganja. V ta namen bi morala podjetja upoštevati naravo zaslúžkov in, kadar je to ustrezno, naravo vseh pogodbenih dogovorov z institucijo za poklicno pokojninsko zavarovanje, kot določa Direktiva 2003/41/ES, ali drugo zavarovalnico ali pozavarovalnico, ki zagotavlja te zaslúžke.
- 1.9. Če je upravljanje sredstev, ki predstavljajo obveznosti za zaslúžke zaposlencev, oddano v izvajanje zunanjim izvajalcem, bi morala podjetja, ki delujejo kot sponzorji, to upoštevati pri izračunu kapitalske zahteve za modula tržnega tveganja in tveganja neplačila nasprotne stranke, če so odgovorna za kakršno koli izgubo vrednosti teh sredstev.

---

¹ UL L 331, 15.12.2010, str. 48–83.

² UL L 335, 17.12.2009, str. 1–155.

³ UL L 12, 17.01.2015, str. 1–797.

Smernica 2 – Vpliv nakupnih opcij na trajanje

- 1.10. Pri določanju trajanja obveznic in posojil z nakupnimi opcijami bi morala podjetja upoštevati, da jih posojiljemalec morda ne bo unovčil, če se poslabša njegova kreditna sposobnost, poveča kreditni razmik ali povečajo obrestne mere.

Smernica 3 – Povprečno trajanje za podmodul lastniških vrednosti papirjev, ki temelji na trajanju

- 1.11. Podjetja bi morala povprečno trajanje iz člena 304(1)(b)(iii) direktive Solventnost II razlagati kot trajanje agregatnih denarnih tokov obveznosti.

Smernica 4 – Podmodul tveganja obrestne mere

- 1.12. Podjetja bi morala v izračun kapitalske zahteve za podmodul tveganja obrestne mere vključiti vsa obrestno občutljiva sredstva in obveznosti.
- 1.13. Zavarovalno-tehnična rezervacija bi morala biti preračunana v skladu s scenariji z uporabo časovne strukture netvegane obrestne mere po postopku pretresa, ki zajema obremenjevanje osnovne časovne strukture netvegane obrestne mere in ponovno dodajanje dodatka za ujemanje, prilagoditve za nestanovitnost ali prehodnega ukrepa za netvegano obrestno mero v skladu s členom 308(c) direktive Solventnost II, če je ustrezno.
- 1.14. Vrednost sredstev bi morala biti preračunana v skladu s scenariji z obremenjevanjem samo osnovne časovne strukture netvegane obrestne mere, kakršen koli razmik od osnovne časovne strukture netvegane obrestne mere pa bi moral ostati nespremenjen. To lahko vključuje uporabo vrednotenja z uporabo notranjega modela z namenom določitve vrednosti sredstev v izjemni situaciji.
- 1.15. Zavarovalnice in pozavarovalnice bi morale zagotoviti, da so vrednosti sredstev pred obremenitvijo, pridobljene z vrednotenjem z uporabo notranjega modela, skladne z javno objavljenimi tržnimi cenami ustreznih sredstev na aktivnih trgih.

Smernica 5 – Naložbe z značilnostmi lastniških in dolžniških vrednostnih papirjev

- 1.16. Kadar sredstva izkazujejo značilnosti dolžniških in lastniških vrednostnih papirjev, bi morala podjetja pri določanju, katere podmodule tveganja standardne formule uporabiti, upoštevati obe ti lastnosti.
- 1.17. Kadar podjetja določajo, katere podmodule tveganja standardne formule uporabiti, bi morala upoštevati ekonomsko vsebino sredstva.
- 1.18. Kadar je mogoče sredstvo obravnavati kot sestavljeno strukturo ločenih komponent, bi morala podjetja, kadar je to ustrezno, izvesti ustrezne teste izjemnih situacij za vsako od teh komponent posebej.

1.19. Kadar sredstva ni mogoče obravnavati kot sestavljene strukture ločenih komponent, bi morala podjetja pri določanju, katerega od podmodulov tveganja standardne formule uporabiti, izhajati iz tega, ali v ekonomskem smislu prevladujejo značilnosti dolžniških ali lastniških vrednostnih papirjev.

Smernica 6 – Kratke pozicije lastniških vrednostnih papirjev

1.20. Kadar podjetja posedujejo kratke pozicije lastniških vrednostnih papirjev, bi te morale biti uporabljene samo za nadomeščanje dolgih pozicij lastniških vrednostnih papirjev v izračunu kapitalske zahteve za tveganje lastniških vrednostnih papirjev, če so izpolnjene zahteve iz členov 208–215 izvedbenih ukrepov.

1.21. Podjetja bi morala v izračunu kapitalske zahteve za tveganje lastniških vrednostnih papirjev spregledati vsako drugo kratko pozicijo lastniških vrednostnih papirjev (preostale kratke pozicije lastniških vrednostnih papirjev).

1.22. Zaradi testiranja izjemnih situacij lastniških vrednostnih papirjev se vrednost preostalih kratkih pozicij lastniških vrednostnih papirjev ne bi smela povečati.

Smernica 7 – Podmodul koncentracije tržnega tveganja

1.23. Brez poseganja v drugi del člena 187(3) izvedbenih ukrepov podjetja ne bi smela pripisati dejavnika tveganja v višini 0 % naložbam v subjekte, ki so v lasti subjektov, vključenih na seznam iz člena 187(3) izvedbenih ukrepov.

Smernica 8 – Transakcije posojanja vrednostnih papirjev in podobne pogodbe

1.24. Kadar podjetja določajo kapitalske zahteve za posojanje vrednostnih papirjev ali najemanje posojil in pogodbe o začasni prodaji ali začasnem odkupu, vključno z likvidnostnimi zamenjavami, bi morala upoštevati priznanje izmenjanih postavk v bilanci stanja direktive Solventnost II. Prav tako bi morala upoštevati pogodbene pogoje in tveganja, ki izhajajo iz transakcije ali pogodbe.

1.25. Če posojeno sredstvo ostaja v bilanci stanja in prejeto sredstvo ni priznано, bi morala podjetja:

- (a) uporabiti ustrezne podmodule tržnega tveganja za posojeno sredstvo;
- (b) vključiti posojeno sredstvo v izračun kapitalske zahteve za tveganje neplačila nasprotne stranke za izpostavljenosti vrste 1, pri čemer morajo upoštevati zmanjševanje tveganja, ki ga zagotavlja prejeto sredstvo, če se priznava kot zavarovanje s premoženjem v skladu z zahtevami iz člena 214 izvedbenih ukrepov.

1.26. Če je prejeto sredstvo priznано in posojeno sredstvo ne ostane v bilanci stanja, bi morala podjetja:

- (a) uporabiti ustrezne podmodule tržnega tveganja za prejeto sredstvo;
- (b) upoštevati posojeno sredstvo v izračunu kapitalske zahteve za tveganja neplačila nasprotne stranke za izpostavljenosti vrste 1 na podlagi

bilančne vrednosti posojenega sredstva ob izmenjavi, če pogodbeni pogoji in pravni predpisi v primeru insolventnosti posojilojemalca povzročajo tveganje, da posojeno sredstvo ne bo vrnjeno, čeprav je bilo prejeto sredstvo vrnjeno.

- 1.27. Če sta posojeno in prejeto sredstvo priznana v bilanci stanja direktive Solventnost II, bi morala podjetja:
- (a) uporabiti ustrezne podmodule tržnega tveganja za posojeno in izposojeno sredstvo;
  - (b) vključiti posojeno sredstvo v izračun zahtevanega kapitala za tveganje neplačila nasprotne stranke za izpostavljenosti vrste 1, pri čemer morajo upoštevati zmanjševanje tveganja, ki ga zagotavlja prejeto sredstvo, če se priznava kot zavarovanje s premoženjem v skladu z zahtevami iz člena 214 izvedbenih ukrepov;
  - (c) upoštevati obveznosti v svoji bilanci stanja, ki so posledica dogovora o posojilu, v izračunu kapitalske zahteve za podmodul tveganja obrestne mere.

Smernica 9 – Zaveze, ki lahko ustvarijo plačilne obveznosti

- 1.28. Kot je določeno v členu 189(2)(e) izvedbenih ukrepov, bi morala biti kapitalska zahteva za izpostavljenosti vrste 1 v modulu tveganja neplačila nasprotne stranke uporabljena za pravno zavezujoče zaveze, ki jih je podjetje zagotovilo ali se o njih dogovorilo.
- 1.29. Če v dogovoru o zavezi ni eksplicitno omenjena nobena nominalna vrednost, bi morala podjetja določiti ustrezno izgubo ob neplačilu, kot je določeno v členu 192(5) izvedbenih ukrepov, na podlagi predvidenega nominalnega zneska.
- 1.30. Predviden nominalni znesek je največji znesek, za katerega se pričakuje, da bo plačan v primeru kreditnega dogodka nasprotne stranke.

Pravila glede skladnosti in poročanja

- 1.31. Ta dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 uredbe o EIOPA. Pristojni nacionalni organi si v skladu s členom 16(3) Uredbe o EIOPA na vsak način prizadevajo za spoštovanje smernic in priporočil.
- 1.32. Pristojni organi, ki upoštevajo ali nameravajo upoštevati te smernice, jih morajo ustrezno vključiti v svoj zakonodajni ali nadzorni okvir.
- 1.33. Pristojni organi v dveh mesecih po izdaji prevedenih različic smernic organu EIOPA potrdijo, ali ravnajo oziroma ali nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu navedejo razloge za njihovo neupoštevanje.
- 1.34. Če pristojni organi v tem roku ne bodo odgovorili, se bo štelo, da ne ravnajo v skladu s pravili glede poročanja, in se bo o njih tako tudi poročalo.

Končna določba o pregledu

1.35. Za pregled teh smernic je pristojen organ EIOPA.